

Latweefchu Awises.

Nr. 20.

Zettortdeenâ 19. Maiji.

1860.

Awifchu = finnas.

Behterburga. Muhfu Keifera brahlis, Nikolai Nikolajewitsch, kas pee sawas augftas mahtes un wezzas Keifereenes Marias Weodorownas Nizas pilfatâ irr bijis, aisgahjis us Parisi, tur ar leelu gohdu fweizinahts tappis, un no turrenes aisgahjis us Wahsemmi, Stuttgartes pilfatâ, pee sawas augftas mahfas, Wirtembergas Krohna mantineezes, Olgas Nikolajewnas.

Rihga. 11tâ Maiji no Behterburgas pahrunahze muhfu augfti zeenichts General-Gubernatera fungâ, tur winsch kahdus mehneschus irr bijis. Keifers wehlejis Kursemmes zeenigam Gubernatera fungam wesselibas labbad us 4 mehnescheem us Wahsemmi no-eet. Lai Deews winnu atkal pee mums atwadditu labbâ wesselibâ.

Teifchôs pee Kurschjanas pilfatina, Telfches aprinki, 27tâ Merzi laudis no basnizas pahrgahjuschi ar plohtu par pahrludduschu Minias uppi. Uppes widdü plohts nogrimmis. No teem nelaimigem zilwekem 33 isglahbti tappuschis, 6 pehz ar peldefchanu isglahbuschees, 4 pee tauwas un 6 pee plohta peckehruschees, tappe isglahbti, bet weenu wihru un 3 feewas noshtkufchas iswilkuschi; wehl 17 zilwekus ne warrejuschi atrast, jo uhdens par daudi leels bijis.

Mogilewas Gubernementi, Klimowezkas aprinki, kahdâ laukâ 15tâ Merzi apmettuschees kahdi 200 leeli putni, fo tur ne mahscham ne bij redsejuschi. Tee bij no sawa leela zella nokuffuschis un baddu mirreji; tadeht tur zitti nosprahguschis, zittus noschahwuschis, zittus dshwus dabbususchis. Tâ rahdabs, ka effoht bijuschas Belitanes, jeb leelas sohsis, kam appatfch fakla leels maks.

Kalugas Awises raksta, ka Kammadinêkas aprinki kahdâ audekla pabritfki strahdneeki audsina-

joht leelu pulku masu dseltenu Kanarias putninu un tad tohs aisneffoht un pahrdohdohht pa wiffu Kreeswusemmi. Neffoht arri us Sibiriu un Rihnas semmi. Ar to nopelnoht ilgaddus 12 tuhft. rubl.

Italia. Wlorenzê wezza waldineeka draugi kaudis gan gribbejuschi samuffinabt, lai zekahs prett sawu jaunu Kehninu, arri augstee wirsbiskapi Toskanâ un Bologna ne gribbejuschi slawas dsesemu list dsedacht tadeht, ka Pahwests effoht aisleedfse, bet laudis to naw klausijuschis, un Kehninsch leelo biskapu pawehlejis aiswest us Turini. Rohmas Generals Lamorisschirs sawu karea-spehku faktahj pee Toskanas rohbescheem, un tapat arri darra Sardinias Kehninsch, un turpat noleek pulks saldatu, un wehl atwedd ar fugeem no Genuas. Pahwestam arween wehl nahf dahwanas no wiffahm Rattofu semmehm. Neapeles Kehninsch wianam tappinajis bes angleem 5 miljoni. Parmas Leelskungs winnam nosuhtijis 8 leelus-gabbalus, un ir zitti lungi sohlijuschis winnam kahdus doht. Jebfchu Culantes waldischana to stipri aisleegufi, tad tomehr fleppen no Jhru semmes nahf jauni laudis, kas gribb palikt par Pahwesta saldateem. Raksta, ka Sprantschu saldati no Rohmas pilfata atstahfchoht, tã ka Pahwests ar Sardinias Kehninu karru fahfchoht.

No Sizilias leelas fallas, tur kahdi 2 milj. Italeeschis mahjo, wehl nahf gan schahdas gan tahdas finnas, kas rahda weena prett ohtu, tomehr nu jaw skaidri warr redseht, ka dumpineeki atkal pazehluschees ar jo leelaku spehku. Garibaldis ar saweem fugeem ejoht us Siziliu peegahjis pee Italias juhmallas Pahwesta semmê un fakla arri Neapeles walsti, un laudis islaidis grabmatas, lai tafahs us nemeeru, tad gahjis us Siziliu, jebfchu Neapeles karea-fuggi pa juhru bij nostahditi un

fchahwufchi. Siziliä, fur dumpineeki winnu jaw gaidijufchi, labbi peggahjis pee mallas, pee Marsalas. Zebfchu Neapeles fuggi to gribbejufchi leegt, tad kâ fakka, Calenderu fuggis to tomehr effoht wehlejis. Arri stahsta, ka Garibaldi's pat's ne effoht Siziliä nogahjis, bet Neapeles Rehnina walfti, Italias gallâ, Kalabriâ, woi arri Abrutschu Gubernementi effoht pee mallas gahjis, un abbâs Gubernementis dumpis jaw iszehlees. Arri paschâ Neapeles pilfatâ nemeers jaw taifotees, bet jaunais Rehnin'sch ar leelu spehku wehl stipri walda un dumpineekus bes schehlastibas noteesa. Tomehr Siziliä wairs ne eijoh't labbi, jo no Italias wehl zitti atnahloht dumpineekeem palihgâ. Dumpineeki faweenojufchees ar Garibalda laudim, kas itt wiffi effoht parleekam stipri un gudri farra-wibri, un pulks no teem irr wirfneeki, kas Italias labbad paschi par saldateem taggad eet karrâ. Siziliä jaw effoht kahdâ weetâ labbi islahwufchees pee Kalatawimes un no Neapeles raksta, ka Garibalda laudis effoht fakauti un iskaifnati tappufchi; turprettim atkal raksta no Siziliäs, kâ Rehnina soldati effoht uëwarreti tappufchi, ka wiffa Sizilia pazehlussees un tikkai Palermas uu Messinas leelôs pilfatôs Rehnina soldati turrotees; bet arri jaw stahsta, ka Messinas pilfats effoht padeweess dumpineekeem. Tâ tad nu rahdahs, ka scho waffar Italiä atkal pohsta un nelaimes papillam.

—j.

No Dinburgas. Schinnis deenâs muhsu pilfatâ leelas ugguns-breesmas effam peedfihwojufchi. Nakti no 28 us 29to Aprili jaunâ preeksch-pilfatâ ugguns zehlahs weena tehti baggata Schibdu kaupmannu namma sehtswiddü. Laudis runna, ka kutscheris wakkarâ firgus lohpdams pihpi kurrinajis, no kurreas gan ugguns falmôs woi feenâ eekrittis; jo effoht tas kutscheris aisbehdsis bijis, un tikkai ohtrâ deenâ atkal rahdijees. Ta irr geuh-ta ismellefchana; jo til sinn, ka stallis aisflehgts bijis. Zilweki wiffi jaw gulleja un nefas to ugguni ne nomannija, kamehr tas no lohka stallâ gare lohka sehtahm pascham nammam wirsü gahsees bij, un kad beidsiht basnijas pulkstenis swannija un bun-

gas fitte, lai laudis pee glahbfchanas nahktu un uhdens sprizges fabrauktu, ugguns-leefmas jaw no wiffem lohgeem ahtrâ demahs un wiffu debbesi applahje ar fawu gaischumu. Gefahkumâ laudis fkehje un brehje kâ apstulboti, bet kad tee wirfneeki ar faweem saldateem nahje palihgâ, tad tee soldati fahje stipri strahdaht un ugguni fawaldiht. Noflahje jumptus un uhdeni lehje; kâ, kad jau deena bij gaischa, to ugguni winneja un tam leedse zittus nammus pasneegt. Bija leelu-leelais triju tahfchu muhrehts nams starp diwahm celahm un wehl gare treschas, kas tahm pirnejahm fehkehrsam eet; widdü tas sehtas plazzis, fur tas ugguns zehlahs, un no wehja us weenu namma stuhri tappe dshits, kâ ka tas pawiffam irr nopohstih'ts un tikkai fadeggufchas feenas wehl stahw. Wisapfahrt masi un leeli wiswairak lohka nammi tikkai zaur Deewu brihnischfigu fehchlastibu pasargati, dsirksteles gan fkehje pahri pahre teem nammeem lihds firgus plazzi un warreja Dinburgas puf's pilfat's fadegt.

Tanni nakti irr dauds tuhkftofchu rubetu wehrtibas fahde notikkufi, ne ween tam, kam tas nams peederr, bet arri teem eedfihwotajeem un nahburgeem, kurreem wiffa manta bij jaglahbj no deggofcha namma un no teem zitteem nammeem ahtrâ, jo ne warreja sinnaht, woi to ugguni fawaldih's. Bet Deewam fehhl tas jafakka, leelu teefu no tahs mantas ko ugguns taupija, zilweki irr nosaggufchi, kas ne bihdamees no Deewa dufmibas, ko winsch azzim redfoht eeksch ugguns-leefmahm parahdija, wairak laupifchanas ne kâ glahbfchanas deht bij faskrehjufchi!! Birnâ tahsche bij kaupmannu bohtes un weens kanditers, kam ta wiffleelaka fahde irraid. Arri Krohna paste bij tanni nammâ un waijadseja winnai wilktees us zittu nammu, kâ ka meh's puf's neddelu neds grahmatas neds Awifes warrejam roh-kâ dabbuht. Ta masaka fahde buhs tam, kam tas nams peederr, jo tee laudis melsch, ka buhschoht wehl tam isdohtees par nopelnu; jo winsch ne ween to ehku, bet arridsan wiffu fawu mahjas padohmu bij eerakstijis ar leelu naudu pee weenas beedribas, kas teem zaur ugguni ispohtiteem wiffu

flahdi atmakfa. Tam kaupmannim irr Friedlanda wahrds, kas ar faweem 3 brahkeem ne ar bohthem un andelefchanohs, bet ar padrettehm pee Krohna darbeem leelu naudu pelna. Tee wiffi ar fawahm feewahm un behrneem dshwoja lohpa treschâ tahschê. Zaur teem nodegguscheem kambareem staiga-joh, warreja redseht, ka tee tur lohpa dshwoja; arridsan buhdinas teem tur bij istaisitas, kur tee ruddeni mehds leewinu fwehtlus fwinncht; arri ihpats skohlas nams teem bija. No ta arri kristigeem laudim ko mahzitees irr, ka tee Schihdi fir-nigi un ruhpiigi turrahs pee fawahm tehwu ceraschahm un Deewa likkumeem.

Paldees Deewam neweena zilweka dshwiba zaur to ugguni irr aisrauta; tiklai 2 sirgi tanni aisflehgta stalli irr sadegguschi. Or—r.

Parise, Sprantschu semmes Keisera pilfatu taggad pasihst gan ikweens, kas Awises laffa. Schis pilfats ar zilwekem arween wairak sabreedis taggad issteepjahs labbi tahlu us wiffahm mallahm, un ne turr eelsch fewim tik leelu zilweku pulku, bet peebeedrojahs winneem arri, ka ir eelsch muhsu pilfateem noteel, — stary zitteem nuhneekem un blohdetajeem arri schurkas, kas pee teem eedshwotajeem mefle fewim usturru. Tur nu arri masa uppite, Bijewere, kas eteff leelakâ Seines uppê, un uppites weenâ mallâ, kahdâ weetâ irr leels abbludahs. Kahdâ ruddens nakti leels sturmis bij pazehlees, un dahrsa lungs dohmaja, ka rihtâ nu buhschoht itt dauds abholu pee semmes nofrattiti; bet rihtâ ne atrnade itt neweenu abholu pee semmes. Woi sagli tohs salaffijuschi un aisnessuschi prohjam? Gelikke dahrsâ fargus nahkoschâ nakti. Ko nu schee redseja? Uhdens-schurkas no wianpufš uppites eenahze dahrsâ; zittas nehme katra weenu abholu stary abbahm preekschlahjahm, ka wahwerini mehds darriht, tad skrehje us uppites mallu, kur beedri tahs sagaidija, kas ar raukschanu pee astehm tahs pahwedde us ohtru mallu. Tur schurkas ar fawu laupijumu eelihde pa zaurumu eelsch semmes un isnahze atkal ahra tufschas, — un tad darrija tapat ka papreeksch. Peegahje nu rihtâ taudis pee scha zauruma, usrakke semmi, un atradde

dškkumâ leelu bedri, kur bija lohpa wiffi tee pasagti abholi. G. R.—ll.

Andrejs Dwers.

Schis stahstu grahmatâ flawehts semneeks irr dsimmis 1666tâ gaddâ Tiroleru semmê, Passejerê, kur winnam bij krohgs, jeb namma-tureschana Smilshuleijâ, tapehz kas tappe arri faulks par „Smilshu fainneeku.“ 1799tâ gaddâ apkarroja Sprantschi Tiroleru semmi, bet tee tikle no semneekem, kas pulks bij fabeedrojuschees, atkal aisdsihtu prohjam. Behz nelaimiga karea stary Gistreibereem un Sprantscheem Tirole tikle atdohta 1805tâ gaddâ Baijereem. Tirolereem bij grubta kalposchana appaksch fwechas waldischanas un tapehz tee melleja no tahs isglahbtees. Kad nu 1809tâ gaddâ atkal jauns karsch stary Sprantscheem un Gistreibereem sahlahs, tad Tiroles kasnu laudis, kas labbi meddineeki un gehgeri, atkal fazehlahs, fawu Gistreiberu Keiseru lihds nahwei aisstahweht. Pee tam nu Dwers, kam firds degge no mihlestibas un palihdsibas us faweem nabbaga apspeesteem brahkeem, israhdiyahs ka ihsts karea-wihrs. Wirsch tappe par Tiroleru karea-waddonu ar to gohda wahrdu: Wirsšpawehletajs no Tiroles zelts.

Gistreiberis tappe uswarrehts un Tirolereem tikle pawehlehts eerohtschus nolikt. Bet par wolti! Dwers arweenu wehl turrejahs prettim, — beidscht ar teem winnam wehl palikkuschem 600 wihreem prett 18 tuhst. Sprantscheem, ar kurreem wirsch maktigâ kaufchanahs trihs deenas iskahwahs. Behzgallâ drohschfirdigi Tiroleri zaur to leelu eenaidneeku pullu tikle uswarreti. Dwers bij nosuddis. Wirsch paslehpahs buhdinâ us kahda augsta kalna. Par nelaimi diwi saldati winnu meddidami tur usgahje. Dauds naudas tam bij fohlihts, kas Dweru dabbu rohtâ. Nakti laikâ no 26 us 27tu Janwari 1810 kalna buhda tikle ar dauds saldateem aplehgereta. Dwers atwehre buhdas durwis un atbildeja us to praffichanu kas tas tahds effoht? „Es esmu Andrejs Dwers. Manna dshwiba stahw juhfu rohtas, taupeet tik

mannu seewu un mannus behrnus." Stipri no saldатеem apwaltehts, winsch tappe aissubthits us Mantuas pilsatu (Italia) zeetumâ. Tee diwi saldati, kas Dweru usgahjuschi kalna buhdâ, ahtri dabbuja peluitu maksu, jo tohs atradde noschantus Tiroleru kalnôs, fo gan Dweru draugi bij darriuschi. Wissi zerreja, ka Sprantschu Keisers Napoleons Imais prett tahdu wiru ka Dweru, kas ar tahdu leelu ustizzibu sawam Gistreikeru Keiseram par karea-wihru deenejis, — shehlârdigs rahdischootes; bet nekâ? Karea-teesa Dweram nospreede nahwi. 20tâ Webruari 1810tâ gaddâ Dwers tikke no zeetumu us noteesajchanas plazzi nowests, fur tam bij noschantam tapt. Basnizlungam, furream bij wehlehts lihds eet Dweram heidamâ stundiâ par sîds-eepreeginataju, Dwers atdewe wissu sawu naudu, kas tam klahr bij preeksch isdallishanas stary Tiroleru nabbageem, un basniz-lungam winsch atschlinkoju sudraba krustu, kas tam pee kruchtin bij un sawu tabbakas dohst, ar teem wahrdeem: „Stahsteet mannai seewai mannu nahwi un raksteet winnai, ka es ar stipru pakauschanu us Deewu un mannu Pestitaju preeksch tehwasemmes esmu mirris zerredams, ka wissi pehnahkami no tam labbu mahzibu nemsees.“ Schinni pakauschanâ un tizzibâ us Deewu lai winna mannus behrnus audsina“. Dinw pazmit saldati nu nostahjabs ar plintehm. Undropzeers pawehleja Dweram nomestees us zelleem un azzis aisfeet. Dwers aisleeds to darriht, fazzidams: „Es stahwu preeksch ta, kas man irr rad-dijis. Stahwedams ka ihste karea-wihrs es gribbu to nahwes dsellonu smekkeht un ne ka laundarritajs.“ Kad Dwers kahdu brihdi kluffam bij Deewu luhdis, tad tas fazzija: „Dohdeet ugguni!“ Sefchi saldati schahwe reisê, bet Dweru tik eewai-

noja. Tad schahwe zitti sefchi saldati, bet ir scho reis Dwers palikke dsihws. Tad undropzeers ar 13to schahweenu winna dsihwibu idsehse.

Kahdus 20 gaddus pehz tam, kad Tiroler semme jaw senn atkal peederreja Gistreikerem, Keisers tikke teizamam Dweram par peemianu gohda-stabbu Insprukas pilsatâ uszelt un wissu winna pamiliju muischneeku kahrtâ usnemt. Lihds schai bastai deenai pee Tirolereem wehl peeminnâ palizzis un arween paliks teizamais „Smiltschu fainneeks“ Audrejs Dwers. J.....i.

Drohfschs un mannigs sehns.

Kahda fainneeka dehls Gulantê, Zehlabs Brauns wahrda, wehl mafs sehns buhdams, jaw israhdjabs prahhtigs un drohsch pee daschadahn buhschanahm. Tapelz wianu tehws daudskahrt suhtija us pilsatu, tur fo eepikt jeb isdarriht. Kahdu deen gahje Zehlabs ar daudî naudas us pilsatu. Us zella tas fatikke jahjamu rasbainneeku, kas winnu gribbeja aplaupiht, prassidams wissu kas Zehlabam effoht un draudedams, to nokaut, ja ar labbu ne dohschoht. Tik 12 gaddi wezs sehns luhdse un brehze, bet rasbainneeks pawehleja tam kluffu buht un draudeja ar sawu leelu nast. Sehns redsedams, ka gals klahr, iswille no kuller fajuju sudraba naudas, sweede to meschamallâ sahlê un fazzija: „Schê nemm wissu mannu naudu.“ Naudas kahrigs slepka kahrpe no firga, atstahje to paschu us zella un uslassija naudu. Pa tam starpam sehns ka wehjsch uslehze firgaim muggurâ un aisfrehje ka weefuls us mahjam. Ta winsch par kahdeem dahldereem sikhlas naudas bij tizzis pee labba firga. J.....i.

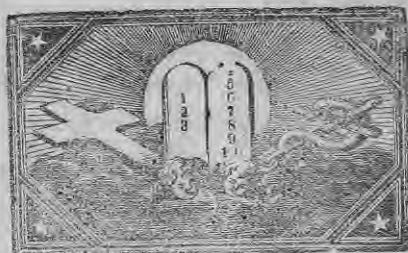
Brihw drikkelt.

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blaesé, Zensor. Jelgawâ, tai 17. Maissi 1860.

Uwifchu

Basnizas

Nr. 20.

peeliffums.

finnas.

1860.

Jaanas finnas.

• **Puhres** basniza ar fawu draudsti peederr pee Kandawas kirspehles basnizas. Bet kad nu daudseem par gruhtu nahkabs $1\frac{1}{2}$ — 2 juhdes tahku lihds Deewa nammam aiseet, tad jau preeksch gandrifs 100 gaddeem (1770) Puhres zeen. dsimtskungs Barons v. Rönne preeksch fawa pagasta kohla basnizu ustaisija. Tur tad kesteris swehtdeenäs Deewa kaspofchanu turreja un kahdahm reisehm par gaddu arri Kandawas jeb Sahtes mahzitajs tur atnahze spreddiki fazzicht un zittus fw. ammata darbus pastrahdaht. Bet kohla basnizina palikke drihs wezza un 1805tä gaddä uszehle to no muhra. Par ilgeem gaddeem arri fchi bij nodruppusti un fchur un tur neglihta palikkusi. Taggadejs Puhres zeen. dsimtskungs Barons v. Rönne bij sawä Deewabihjigä prahtä apnehmees fcho Deewa nammu gruntigi un glihti pahrlabboht. Wüsch atdarrija fawu mantu un dewe baggatigi pee wiffahm waijadfbahm. 1858tä gaddä eefahke tulihht pehz Leeldeenahm pee Deewa namma strahdaht. Wezzus muhrus lihds paschaj gruntei no-ahrdija un jaunus, jo stiprakus un labbakus, tai weeta uszehle un täpat arri wiffas zittas pee Deewa namma waijadfigas leetas no jauna un jo kohfchi likle ustaisiht. Un pateesi, irr gan ko preezatees, ja fcho smukku basnizu no ahra- un eekschpusses apluhlo. Kur tik ween azzis usmett, tur wiffur glihtumu un gresnumu atrohn. Dseltenti nomahletai basnizai irr 2 smukki masi tohneni, kam smukki salli nomahleti blekka juntini. Pee basnizas durwim irr katra pussë marmora almini eemuhretti. Pa kreisü rohku irr almini fchee wahrdi eekalti: „Preeksch Deewa peesuhgshanas uszehle fcho nammu Barons v. Rönne 1805tä gaddä.“ Dhträ almini pa labbu rohku irr lassams: „Deewam par gohdu fcho nammu pah-

taifija 1858tä gaddä Barons v. Rönne.“ Basnizä ee-ceedami, atrohnam smukku altara bildi, ko kahds leels skunstes mahlderis Drehsdenes pilfsehtä, Sakschu semmë, ar fawu skunstigu rohku un Deewabihjigu prahtu nomahlejis. Bilde makfa 800 rublus un tur redsam to pa-augstinatu Kungu Jesu Kristu, kas sawas rohkas pajehlis draudsi swehti. Appaksch bildes pa labbu rohku irr selta bohftabds tee wahrdi lassami: „Jo kur diwi jeb trihs irr fapulzinati mannä wahredä, tur es esmu wiinku wildä.“ (Matt. 18, 20). Pa kreisü rohku stahw rakstihst: „Redsi, es esmu pee jums itdeenas lihds pasaules gallam.“ (Matt. 28, 20). Altaris, kanzele, basnizas krehfli irr no jauna taifiti un tumfchi dseltani nomahleti. Us basnizas kohra irr jaunas ehzeles ar 5 mihligeem registereem un pedali, ko pehrnaja gaddä Leepajas ehzele taifitajs Herrmanns ustaisijis un kas 350 rubl. makfa. Basnizas lohgi leeli un gaischi taifiti; katra pussë altarim irr lohgeem pehrwetas glahses, zitta ruhts irr filla, zitta dseltana, farkana, schulgana, tumfchi bruhna u. t. j. pr. Puseappatajäs masajäs augschlohgöds reds pahleeku smukkas ruhtis, kur ar daschadahm pehrwehm zeen. Barona v Rönne zilts-ehzeles (Wappen) usmahletas. Irr gan ko pabrihnetees ar kahdu skunsti un sapraschanu fchis darbs strahdahts, bet arri makfajohht katra tahda ruhts lihds 40 rublu. Täpat arri Puhres zeen. dsimtskungs Deewa nammu ar Latweeschu un Wahzu dseefmu-grahmatahm un ar smukki apseltitu Bihbeli apschinlojis un zeenmahte basnizai kohfchu fudraba bikkeri dahwinajusi. Pee fchihds basnizas ustaisfshanas effohht Baronam lihds 10 tuhft. rubl. pahrgahjuschi. — Tai 28tä Dezemberi 1859 fcho Deewa nammu eeswehtija. Bij lihds 30 muischneeki, 9 mahzitaji un tik dauds draudses lohjelki, ka wiffi ne warreja basnizä eetapt.

Draudse nodseedaja pee basnizas to 652tru dseefmu no wezz. dseefmu. gr. Tad Balgalles zeen. mahzitaj's Krause draudsi ar ihseem wahrdeem usrunnaja, lai scha weetu zeenijoh't; jo sché irr paschi debbes wahrti. Nu Buhres dsimtskungs pasneeds Sahles mahzitajam un prahwestam Bilterlingam atflehgu, kas tad eeffsch ta trihsweeniga Deewa wahrda basnizu atflehdsé un kad draudse bij eeffschá fanakfusi, tad basnizu, altari un kanzeli eefwehtija. Tad Irlawas skohlas-behrni nodseedaja us 4 bassim to 150 Dahw. dseefmu un zeen. Engures mahzitaj's Bahders dseedaja altara kollektes un nolassija lekziounu. Behz tam nodseedaja to 220to dseefmu un Randawas mahzitaj's Bernewigs fazzija spreddiki par teem wahrdeem: „Kungs, es mihleju to mahjas weetu tawa namma un tawas gohdibas telts weetu.“ (Dahw. ds. gr. 26, 8). Mahzitaj's skaidri un ar firfnigeem wahrdeem israhdija: 1) Kapehz mums buhs Deewa nammu mihleht? un 2) ka mums buhs to mihleht? — Behz spreddika nodseedaja draudse to 654tu dseefmu un mahzitaj's ar peenahkamun kollekti un fwehtischanas wahrdeem Latweeschu draudsi atlaide. Pirns Bahzu basniza eefahkabs, nodseedaja Irlawas skohlas-behrni 67tu Dahw. dseefmu us 4 bassim. Sahles mahzitaj's fazzija spreddiki par scheem wahrdeem: „So fur diwi jeb trihs irr fapuzinatati manna wahrda, tur es esmu winnu widdu.“ (Matt. 18 20.). — Lai pastahw schis jautais Deewa nams par muhschigu fwehtibu us behnu behneem. Kas apbehdinahts un noskummis, lai tur sirdsmeeru atrohn, lam ilgojahs pehz tabs dshwas maises un lam flahpst pehz ta dshwa uhdens, lai tur atspirdinafchanu dabbu, un ja kas buhtu sawa sirdsprah'ta apzeetinahts, lai pee ta Deewa wahrds ka afs un abbejas puffes greefigs sohbins parahdahs. Un zeenigu dsimtskungu, kas zaur scha jautka Deewa namma uszelschanu parahdijis, ka winna sirdi mahjo tas wahrds: „Kungs, es mihleju to mahjas weetu tawa namma un tawas gohdibas telts weetu.“ — lai Deews baggatigi apfwehti pee meefas un pee dwehfeles. —

Widsemnè, Allukfnes draudse, Allwik-kumuischa tai 30ta Augusta no nejaufchi gaddijahs, ka kutschera 1½ gadda wezz behrs eekritte werdoscha uhdens katla. Zebfchu behrna mahte gan bij

turpat flah'tu, un nelaimigu behnu us ahtru rohku israhwe, tal tas wairs ne palihdséja ne neeka; behrs 3 stundas leelas fahpes zeesdams sawu dwehseli islaide, un aisgahje pee sawa mihla Pestitaja debbesis. Wezzaki ruhltas affaras raudadami sawu mihlu behrinu tai 2tra Septemberi pawaddija us dseeftru duffas weetinu kapsehta. Lai nu gull weeglás smiltis lihds tai leelai deenai, kad tas dshwibas Leelkungs Jesus Kristus winnu lihds ar wisseem miruscheem usmohdinahs un eeweddih's fawds meera dshwolkos, fur atkal behdigi wezzaki sawu behnu ceraudsihs gebrbtu baltas kabsu drehbés. „Tur Deews noschahwehs wiffas affaras no winnu azzim un ta nahwe wairs ne buhs, neds behdas, neds brehfschana, neds raifes wairs buhs, jo tabs pirnas leetas irr nobst.“ (Zahn. parahd gr. 7, 14—17). Tapahz jums mihlteem wezzakeem, un itt ihpaschi mah'tehm jo behdigi usfauzu: „Mahzaites no scha stahsta prah'tigi dshwoht, un ne laifchat neprah'tigus behrus til tumu pee tahdahm weetohm, fur winni warr nelaimigi tapt, un sawu dshwibu saudeht!

Ne falki: „Es wehl weffels, spirgts,
Pee sirds eet ehdeens, dshreens.“
Kas sinn tas loh's jaw mestsá zirts,
Kas tew par sabru mehrens;
Zkatrais soh's to lahja sperr,
Pee pass'ra gahjuma peeder
Un mahjo, ka gals nahkams!“ — b—g.

Gulante. Tur dauds gabbalds saldati preefsch un pehz munsteres effoht gahjuschi pee mahzitajseem spreddikus klausitees. Atkal Tredegare weenam naschu kallejam effoht isdewees 3 tuhstoschus zilwekus peerunnah't, wiffadeem apreihinadameem dshreeneem atfazzih't, un wehl 13 tuhstoschus rubufus famest preefsch tahda namma usbuhweschanas, kura sanahkt un pretti turretees stipreem dshreeneem, ka brandwihnam. Teizama tauta, kura tahdi, pehz Deewa wahrda islahpuschi saldati rohnahs! Zhpaschi, ar Deewa Gara warrbuht irr apdahwinahts tahds zilweks, (no ammatneeku kahrtas), kura walloda tahds spehks redsams, til dauds laudim brandwihna kahribu no galwahm isrunnah't; un wehl tahdu pulku naudas eespeht famest, wifswairaf starw nabbageem laudim, kahdi Tredegares gabballa effoht.

Alfias teiffma.

No wihna kohka.

Zif daschadi wihns sawu spehku israhdoht, to Muamedaneri us schahdu wihsi teifa: Kad Nous to pirmu wihna kohku bijis stahdijis, tad sahtans pee ta nakti peegahjis un teizis: „Mihlais stahda, es tewi gribbu apfuhdoht.“ Un tuhlin nokahwis jehru, tad lauwu un pehdigi zuhku; un scho lohpu affinus islehjis us ta wihna kohka faknehm. Tälabbad wihns gaddigi baudihts zilweka firdi darroht lehnu, ka jehru. Ja wairak dserroht, tad padarroht firdi lauwai lihdsigu. Un ja pahrtleezigi dserroht, tad pasuhdoht prahts un effoht jawahrtahs pa dubleem, ka zuhkai. — Ko te teiffim no muhsu brandwihna, lassitajs mihlais? Woi ne buhs tikkai arri tam tas sahtans nakti peegahjis, un no teizis jeb eepuhtis to negantu kahribas spehku, kas ir daschu prahtigu zilweku rahdahs ta sawaldsina-justi, ka firnakklis sawos tihklos muschu? —

J. B.

Wessels tappis jauneklis.

Kahds baggats jauneklis, kas gruhti flims bij, beidsiht tappe wessels. Kad tas pirmo reisi pehz sawas flimmibas dahsa gabje, tad tam liklahs, itt ka tas buhtu no jauna peedfimmis. Us debbesim flattidams winsch fazzija: „Wissuscheligais Deews! Kad zilweks tewim warretu aimakfah, es labpraht nodohthu wissu sawu mantu.“ To dsirdeja kahds Deewabihjigs wihrs Chrmans wahrda. Tas peegahje pee baggata jaunekla un fazzija: „No augshenes nahl wifs labbums, bet turp mehse ne spehjam par atlihdsinaschanu neko aisfuhtht. Nahz man lihds!“ Jauneklis gabje tam lihds un winni eegahje kahda buhdä, kur bij leela nabbadsiba un behdas; tehws gulleja wahjisch us falmu gustas, mahte raudaja, plikki behrni brehze pehz mailies.

Baggatais jauneklis sabaidijahs, bet Chrmans fazzija: „Redsi schè to uppuru altari! redsi schè ta Kunga weetneklus!“ Tè jauneklis atwehre baggatigi sawu rohku. Tee nabbaga zilweki winnu swehtija un to sauze par Deewa engeli. Chrmans preezjahs un fazzija: „Pazelli ta arweenu tawas pateizibas affaru pilnas azzis us debbesim un tad us semmi!“

J.....t.

Lihdsibas.

Jauneklis jautaja straumi, kas taku no augsteem kalneem no sweschahm semmehm atnahje: „Sakki, ka tu warreji pahz til dauds kalneem, garr afminu klintim un zaur mescheem un krummeem kluht?“ Straume atbildeja: „Semmjup, semmjup! arween us leiju dohdamees.“ Jauneklis, effi pasemmigs, tad arri tu zaur pasauli kluhti.

Diri sweijnekli isgahje us juhmallu sweijoht. Weens ar tihku, ohtrs ar maffscheri. „Nu draugs, tu til weenu siwi us reisi warri kert, bet es ar sawu tihku pulku, pulku!“ Veelmannis juhmallu safneedsis, apgullahs un lihds wakkaram bes siwin palikke. Bet tas ar maffscheri gan pa weenas kerdams, pilnu kulli sakrahje. Tà daschi leelabs ar sawu gudribu un spehku, bet mas ko padarra. Maffspehzigais strahda un publejahs sweedrus flauzidams un dauds wairak padarra, ne ka leelmannis.

B—g—

Waimes-rittens irr lohti appalsch.

Kahds Egipteru Kehninsch, wahrda Sestorus, litte tschetrus Kehninus, ko winsch kareä bija gubstijis, preeksch saweem apseliteem ratteem juhgt, un brauze tad ar leelu preeku un lihgsribu. Weens no scheem nelaimigeem Kehnineem eedams arween us ritteneem atpakkak flattijahs. Sestorus to redsedams, labpraht gribbeja sinnaht, kalabb winsch us teem ritteneem ta flattijahs un jautaja winnu: „Kapehz tu arweenu us teem ritteneem ta flattees?“ Us to tas nelaimigais atbildeja: „Warrenais Kehnin', es taggad us scheem ritteneem flattidams peeminnu waimes-ritteni, ka tas dauds appalts irr, nekä tee ritteni pee scheem ratteem, ta ka tas, kas tam wirsü fehsh teef azzumirski appalschä mefts, un tas, kas appalschä irr, teef us augschu jelts. Preeksch kahda laizina es arri sehdeju tam wirsü, bet nu man irr jafeshsch tam appalschä; — bet juhs augstais Kehnin' taggad fehshheet wirsü un muhs nizzinajest, ka mehse appalschä effam, — bet kas siin zil ilgi? — tad juhs arri appalschä sehdefeet.“ Sestorus tahdu atbildi dsirdedams, lohti istruhlahs, litte tuhdat tohs tschetrus Kehninus no rat-

teem isjuhgt, sehbinaja tohs pee sawa galba un turreja tohs no tahs stundas kã sawus wisalabbakus draugus. — Ta mahziba naw gruhti prohtama, pats jaw buhfi usgahjis. Tad leez to wehrã un ne fahro sehdeht us laimes-rittena.

H. B—b—g.

Sinna par jaunahm grahmatahm.

Pee W. F. Hãckera lunga nupat tillu isdrikketas un winna Latweeschu grahmata-bohtã Rihgã irr dabujamas jaunãs grahmatãs ar schahdeem wirs-rafsteem:

- 1) **Selta mekletajs.** Ur tschetrahm bildehm, kas grahmatãs gallã isstahstitas. Rihgã 1860. 108 lap. p Sniffi. Maksa 30 kap.
- 2) **Bihbeles wahrði** us ikkatru deenu zaur wissu gaddu ismekleti no Elisabeth Frei. No englisku us Latweeschu wallodu pahrtulkojuschi Krumberg un S. D. Rihgã 1860. 189 lapp. p. Maksa 15 kap.
- 3) **Meldiju grahmatahm**, fur wissas Widsemmes Latweeschu Luttera draudses dseefmu-grahmatã wajadstigas meldijas warr atrast, floblahm un draudsehm par labbu saliktas no K. K. Ulmann. Dhtra drikkẽ. Geset 10 kap.
- 4) **Stahsti** pahre to kristigu dseefmu taistitaju Georg Neimark. Kristigeem zilwekeem par tizibas stiprinashanu Latweeschu wallodã sagahdati no A. Leitan. Dhtra drikkẽ. M. 25 kap.
- 5) **Jauna Abbeze.** Turklahst teem, kas sawus behrnus lassishana pareisi grihb ismahzihst un Deewam par gohdu audsinahst, padohmu peede-wis. G. U. Schwach. Dhtra drikkẽ M. 10 kap.

6) **Schwach** Padohmi pehz behrnu mahzishanaã jaunã Abbeze, un pehz kreetnas Deewabihjigas behrnu audsinashanaã. Dhtra drikkẽ.

Maksa 10 kap.

Sluddinashanas.

No Krohna Behrsamuischas pagasta-teefas tohp wisseem ahropus sawa pagasta dshwodameem pagasta-lehzelteem,—wihritschkeem un seewischkeem, kã ir ispiirteem nekruhshkeem to Krohna-muischu Skibsamuischa, Behrsamuischa, Behrsamuischas meschalunga muischa, Masa Meschamuischa, Drukksamuischa, Kuskesmuischa, Udse, Sprigauke un Zihpele, — zaur scho tahdã wihse us-teiltã, ka winneem no 23fcha Aprila d. 1861 mã gaddã nefahdas passẽs preefsh ahropus sawa pagasta dshwodshanas wairẽ ne tapẽ dohtas, bet deenesta-weetas pagasta eerahditas, ja tee Mabrtinõs f. g. pee schihẽs pagasta-teefas sawu pahrrakstishanu pee zittas draudses ne peemeldehs un tahs wajadstigas usnemshanas shmes noliktã laikã, lihst 2tram Webruarim 1861, schẽ ne peceffihẽ.

Zihpele, tãnti 5tã Septemberti 1860.
(Nr. 1314.) Preefshdetajs: J. Wardick.
Teefas sstihw.: Engel.

Tuwu pee Rihgas pilsehtas daschadi semmes-gab-balk, ar wahrdu: dahrsã un arrama-smme un plawas lihst 800, meschs 1200, un ne-aphuhwetãs nohras, fur arridjan dedshinajama wellenu-sem-me (Torf) atrohдах, 650 puhra-weetas, ar tahm pee teem pascheem peederrigahm ehkãhm un las tur wehl flahst atrohдах, irr pahrdohdami par dsintu ihpashumu woi wiss lohpa jeb pa dallahm, — jeb arridjan wiss fohpã us renti tohp isdohts. Pirzeji jeb rentineeki tohp luhgti, tuwaku stãnu un apluhfoshanu ta semmes-rulka deht, peeteiktees Rihgã, leelã smilshu eelã, Tiema nammã, pee Adwokata lunga J. E. Bielrose. 3

S i n n o.

No frids pateizam tahm kristigahm draudsehm, kas tãnti laikã, kad mehẽs Wahzsemme bijuschẽ, sawas mihlestibas dahwanãs preefsh Missionareem un Nihsta-Sibiriãs tizibas beedreem, nosubhtijuschẽ pee Janischewska lunga Awischu nammã, kas mannãs rohkãs schihẽs dahwanãs nu eedewis:

I. Preefsh mihkeem missionareem atsubhtiti: 1) no Stendes draudses 30 rubl.; 2) no Birschu muisch. dr. 10 rubl.; 3) No Sikkles dr. 1 rubl.; 4) no Digganajas dr. 11 rubl. 70 kap.; 5) no Kalnamuischas un Penkules dr. 5 rubl.; 6) no Sezses dr. 6 rubl. 30 kap.; 7) no Baldohnes dr. 15 rubl.; 8) no Jaunpils dr. 25 rubl.; 9) no Dalbes dr. 30 rubl. fudr.

II. Preefsh mihkeem tizibas brãhkeem Nihsta-Sibiriã atsubhtiti: 1) no Kuldigas Latw. dr. 10 rubl.; 2) no Birschu muischas dr. 11 rubl.; 3) no Kalnamuischas un Penkules dr. 11 rubl. 75 kap.; 4) no Saldes dr. 6 rubl.; 5) no Jaunpils dr. 7 rubl. fudr.

S—3.

Brihw drikkẽht.

No juhrmallas-gubernementis aughtas wadhshanas puffes: Collegienrath G. Blaesẽ, Jenfor. Jelgawã, tai 26. Septemberti 1860.
No. 163.

Uwifchu

Missiones

Nr. 20.

peeliffums.

winna s.

1860.

XXXVIII. Par Deewa walstibu paganu
starpä.

11. Awrifas walfara-puffes malla.

(3)

(Skattees Nr. 19.)

Birmais, kas pee schahm tautahm kristigai tizzi-
bai mehginaja zekku atklat, bij kahds Enlenderu
reisneeks wahrda Mungo Parks, kas 1805tä g.
schahs semmes pahrluhfoje un starp Mandingeescheem
labbu teefu Bihbetu Araberu walloda driffetas, is-
dallija. Atkal 1820tä gaddä kahds missionars
Dorts wahrda ar leelu puhlinu mehginaja pee Se-
negales uppes ohstas un zittur missiones skohlas ee-
taifihht, bet to Mohru firdszeetiba un tas nahwigs
gais, par ko jums jaw stahstijufchi, ne dewe wis tam
darbam iswektees. Tapat gahje flitti ar missioni
1816tä gaddä, kad Enlenderi pee Gambias uppes
ohstas fahze ar to puhletees. Gribbeja tur cetaisiht
apmeschanas weetu teem Mohru wehrgeem, ko En-
lenderi bij isglahbufchi no winnu warras-lungeem.
No 3000 Mohru wehrgeem, ko turp nowedde, par
20 gaddeem tiffai 1400 bij atkliffaschees dshwi,
wiffi zitti bij apmirufchi, arri tee mahzitaji, ko
Enlenderu waldischana bij nosuhtijufchi, zits pehz
zitta nomirre, ta ka tabs trihs missiones stanzias,
ko bij cetaisijufchi, pehz ne zil ilga laika bij ja-at-
stahj. Te wiffuwairak publejahs ar nabbaga Moh-
reem kahda sohti teizama Enlenderu feewa. Schi
wehl Enlantè buhdama, diwi Mohru jauneklus bij
usandfinajusi un isfkohlejust, un patte pehz tohs
pawaddija us Awrifu un pee Gambias uppes ar
winneem kristigu skohlu eezehle. Pehz tam wehl

par 10 gaddeem schahs mallas weetu weetahm ap-
mekleja, dauds skohlas cetaisija, patte to kauschu
wallodas mahzijahs un winnu walloda daschas
grahmatas lifte druffahht; bet 1832trä gaddä arri
winna ar nahwigu drudsi faslimme un nomirre.

Tomehr ais wiffieem scheem publineem un breef-
mahm kristiga mihlestiba ne peeluffe, un Metodistu
draudse taggad usnehme scho missiones druwu. Jan
1821mä gaddä winni weenu missiones stanzju pee
Gambias uppes bij cetaisijufchi un jebfchu arri te
dauds no winnu missionareem apmirufchi, to pa-
fchu bij usturejufchi; taggad 1835tä g. winni kah-
da fallä, kas paschä Gambias uppe irr un Enlende-
reem peederr, Baturstes pissata pirmo kristigubasnizu
usuhweja, un ne zil ilgi pehz tam tapat wehl trei-
jäs zittäs weetas pee Gambias mallas. Lihds pat
mufsu laikeem winni scho missiones druwu apföhpj,
jebfchu ta dauds missionareem weffelibu un dshwibu
maita. Ta 1835tä gaddä missionars Wilkinsons
winna fallä atnahze; jaw diwi gaddi pehz tam schis
bij mirris. Tad atnahze atkal zits, Tohms Walls;
wehl gads ne bij apgahjis, tad ir schis bij pagallam.
Atkal 1838tä gaddä Eduards Birde tur gribbeja
apnestees, bet wehl zekä buhdams nahwei par lau-
pijumu kritte; kuggis isfchlibde un missionars ar
wiffieem kuggineekeem noslible. Atkal Jehlabs Per-
kinsons turp nogahje, pehz pufsgadda arri schis mirre
un ne zil ilgi pehz tam arri winna laulats draugs.
Jnogaddus tahdas nahwes weestas Enlantè atnahht,
jeb kahds missionars fanihjis un wahrgdams no
turen atgreeschahs; bet arween wehl jauni Ewan-
geliuma wehstneefchi tohp turp nosuhfitti, un gan
jafalka par leelu Deewa swehtibu, ka pee tahdas
ahtras mahzitaju mirfchanas un pee tahs besdeewi-

gas dšihwes, ar ko tee zitti Giropas laudis tur dšihwo, kas tur apmettuschees, tal kahdi 600 Mohri irr pee kristigas tizzibas atgreesuschees un ihpascha draudse beedrojuschees. Par scho Mohru draudsi jaw nelaika missionars Parkinsons warreja scho sianu doht. Muhfu fa-eeschanas tur ween Deewa wahrdus sluddinajam, irr swehtigas un preeks irr redseht, ar kahdu usmannigu prahtu tee laudis klausa tohs wahrdus tahs dšihwibas. Kad tahs sawadas schkiras, kurras muhfu draudses lohzeelus winnu atsihschanas pehz effam eedallijuschi, apmellesjam, wisfur warrejam preezatees par to kauschu Deewabihjigu dšihwoschanu un weenteesibu; wisseem sirds ruhp pehz sawas dwehseles pestischanas. Arri muhfu skohlās labbi eet. Zitti, kas pee mums ismahjuschees. Kristus mahzibai par gohdu dšihwo un arri daschu gohda-weetu pee laudim dabbujuschi. — Mihlee missiones draugi, kas to lasfa, tas teescham lai preezajahs ar to paschu Deewa wihru, kas nu jaw fenn sawa Kunga meerā eegahjis, tas lai sawu tizzibu eestiprina us to Kungu, kas sawu apfohlitu wahrdu turr. Tapehz arri ta Metodistu draudse ne-apnikkusi wehl scho missiones druwu apkohpi, un wehl zittās weetas irr apmettuschees.

Gr.

(Turplikam beigums.)

• Kristigs zilweks un Turks.

(Stattees Nr. 19.)

Weeneris pawalkarā gahje Naimunds dahrsa, sawas pukkes aplaistit. Ne tahk no winna bij jaukā meschinā wihges, mauibehe- un orangschu-kohtu skaisks dahrsa-namminsch, tur winna kungs labpraht usurretees mehdsje. Pukkes laistohk, brunneekam dsimtene, brahlis un wissi peederrigi prahtā nahze un kohti winsch wehlejahs, tohs weeneris eeradsiht.

Te winsch isdsirdeja dahrsa namminā leelu trohksni un bailligu kleegechanu. Ischakli nu Naimunds sprouzahs zaur beeseem krukmeem us to weetu, no kurras behdu bafss nahze. Un reds Muleis gulleja dahrsa namminā us semmes, dauds no winna wehrgeem turreja winnu zeeti un weens storp teem, kas Turku tizzibu bij peenehmis, winnam gulleja ar zeekem us krukniw, un taifjahs tam

rihkli aieschnaugt. Sarg, blehdi! kleeedsje Naimunds, un wilke tam ar sawu schkippeli pah galwu, ka tas apstulbis pee semmes kritte. Rohst, neleeschi! Zaur blehdibu un sjeplawibu ne buhs neweenam kristitam sawu swabbadibu melleht!“ Ar schahdeem wahredeem winsch sjeplawus aiebaidisa, kas bes eerohscheem buhdami, ahtri behgfschus behdsje. Muleis, kas pa tam bij atspirdsis, eeradsija Naimundu sew blakkam stahwoht un arri to sjeplawu affinis wahrtoetes un ar nahwi jihnijsotees; lehti sajehdse, kas winna glahbejs nahwes breefmās bijis. Drebbedams winsch zehlahs no semmes un Naimundam ap laklu kridams, firniigi pateize un leelas dahwanas sohlja. Bet Naimunds neds pateizibu, neds pateizibas algu ne gribbeja pretti nemt. „Taisnā kauschanāhs,“ winsch Turkam atbildeja, „es tewi lapraht buhtu nokahwis, bet no blehschu un sjeplawu rohkahm kristihts brunneekes ir sawu leelako eenaidneeku steidsahs glahbt. Muleis kohti brihnijahs par tahdu wahrdu, wedde sawu glahbeju pilli, saweem sjeplaweem bahrgu sohdibu swehredams. Winsch rahdija Naimundam sawu ap-lam leelu baggatibu sawā jaukā pilli. Winsch nu ar mihligeem wahredeem to paschu luhgdams luhdsje, Turku tizzibu pememt un ar winnu kohpā dšihwoht, tam wiffas laszigas mantas un wiffu gohdu sohlidams. Bet Naimunds tam lehnprahtigi atbildeja: „Tu teescham manni wairs ne gohdatu un mannim wairs nekahdu ustizzibu ne schlinkotu, ja es sawahm wehlefschanahm paklausitu. Neds, tohs pee sawas tizzibas peegreestas, kas tewi sjeppen nonahweht gribbeja, tu jau par uswarreteem turrojis, bet gandrihs sawu dšihwibu paspehledams, mahzibu dabbujis, ka tas, kas sawu swehtu tizzibu laiziga gohda dehl atmeht warr, nekahda grehla wairs ne bihstahs.“ Bet kad nu Muleis ne mittejahs prafsiht, lai Naimunds pagehre ko gribbedams, un tam pee Muameda bahrsdas swehredams apfohlja, wisfu peepildiht, ko tik ween fewim wehletohs, tad tas luhdsje, lai scheslo un atswabbina tohs nelaimigus kaundarritajus, kurreem breefmigas mohkas un nahwe nospreesta bija. Mulejam gau tas ihsti ne patikke, bet winsch bija pee sawa praweescha swehrejis un ne gribbeja sawa wehriga preekscha kaunā palikt un tadeht fazzija: „Rabbi, nemm to

neleeschu dshwibu kà dahwanu no mannim, bet tu patš arri ne warri wairs mans wehrgs buht. Ko tu no mannis pagebreht par lepnu effi, to es tewim no sawas pusses labpraht dahwinaju; — tu effi brihws. Nimm no mannahm mantahm zil tewim patihl, dohdees us sawu tehwa-semmi un turri peeminnâ pateizigu Eid Muleju!“ Raimunds itt preezigi sawu brihwibas dahwanu pretti nemdams un zittas dahwanas apsmahdedams salaffija sawas wehrga drehbes un nobrauze lihds ar teem astoneem brihwsaisteeem us Maltas fallu.

Ulgangs pa tam meerigi un laipnigi ar saweem mihleem peederrigeem bij dshwojis. Vet sawu mihtu brahli tas ne warreja aismirst. Kurra spalwa gan spehtu aprakstihht un kurra mehle istschitt tohs preekus, ko abbi brahli baudija, kad Raimunds itt newilschu brahla preekschâ nahze! Abbi ilgi apkampuschees stahweja un preeka affaras teem ritteja aumalahm pahr waigeem. Tad arri Ulganga laulata draudsene, behrni un behrnu-behrni gawiledami atuahze mihtu raddineeku apswetzinahht. Wissi Raimundu luhdse, lai no sawahm pawadditahm behdu deenahm stahsta, un kad schis bija sawus notiklumus beidsis stahstihht, brahli tam rohku sneegdams fazzija: „Swehtigi irr tee, kas tam Kungam zeeti peekerrahs! Kristita zilwela tiklums un Deewabihjaschana irr spehzigali ne kà sohina asmins.

Raimunda pahrnahlschana tappe driht wissur ispaudeta. Tee astoni nelaimigee wehrgi, kam winsch til schehlsirdigi dshwibu bija glahbis, bes mitteschanas wissus notiklumus stahstija un sawu glahbeju flaweht ne beidse. Arri Maltas brunneeneeka beedriba Raimundu gohdaht steidsabs, to paschu augstâ gohda ammatâ eezeldama. Karroschana ar juhres laupitajeem ne mittejahs, bet Raimunds wairs lihds ne gabje, jo winnam wajjadseja sawa ammata dehl mahjâs palikt. Wissi Karra-luggi tappe labbi isrihkoti, ka warretu eenaidneekem pretti turretees, kas kristigeem dauds schahdes un kouna darrijujschi. Brunneeneeki schoreis jo pilnigi sawus eenaidneekus uswarreja un diwi luggus, kà arri dauds sawangotus Turkus, mahjâs pahwedde. Kad nu sawangotee eenaidneeki us tirgus platscha par wehrgem pahrdohhti tappe un muhsu Raimunds arri turflaht bija, tad winnam itt newilschu prahtâ schah-

wahs, ka arri winsch preekschajâs doenâs Alschirè tahdâ paschâ listâ bijis. Te eerandfija winsch us weenreis pasihstamu waigu un tas bija — Eid Muleis. Kur nu bija winna baggatiba un gresnums! No behdahm speests, stahweja lepnaiss Turku lungs galwu noduhris un ne drihlssteja sawas azzis ne pazelt. Raimunds farunnajahs ar brunneeneeku Leelmeisteri un atfauze sawu brahli, kas pehz Raimunda wehleschanas Eid Muleju par dahrgu naudu no brunneeneeku beedribas par wehrgu nopirke. „Ne pehrz maanis,“ fazzija Muleis, „es tewim ne buhschu ne tschaklis ne arri paklauffigs wehrgs, jo es esmu no masotnes raddis pawehleht, bet ne klausihht.“ „Gan tu mahzi sees,“ atbildeja Ulgangs. „Mehs kristiti saprohtam sawus wehrgus labbati pee darba turreht, nekâ juhs Turki. Muleis gabje Ulgangam lihds us mahjahm. Schè tappe winnam jauka istaba dohta, dselses lehdes no rohlahm un lahjahm nonemtas, wahtis, ko winsch klauschanâ bija dabujis, no jauna safectas un labbi lohptas, ka winsch pehz ihja laika wessels tappe. Ulganga meitas behrni winnam ikdeenâs lohku augtus un flaisstas pukkes atneffe un daschadi ar winnu farunnajahs. (Turplikam wairak.) S—gh.

Swehtigs irr tas, kas par nabbageem apschelohjahs.

(Salam. faktams waheds 4, 21.)

Kahdam missionaram Ostindias semmè 2 sudraha gredseni tikla suhtiti ar tahdu gramatu: „Kahds laulahs pahris, kas tam Kungam Kristum itt kà sawam dwehseles bruhtganam irr palahwees, Zums schohs laulibas gredsenus suhta. Saunemat scho nabbaga dahwaninu itt kà kahdu artawinu pee Deewa walstibas wairoschanas paganu starpâ. Patš Pestitaje scho dahwaninu lai swehti ar sawu swehtibu. Amen.“

Woi teescham sohiti naw japreezajahs, kad jaunekli un junprawas swehtâ laulibas lahrtâ eedohdamees juht un apleezina, ka tas Kungs Kristus winneem irr par saweenotaju un par galwu? Un woi jo wairak naw japreezajahs, kad laulati draugi scha sawa saweenotaja balfi klausdami, labpraht par paganeem apschelohjahs?

* * * * *

Wes wihrs.

Jaw wakkars drihs mettahs, tad kahda masa lai-wina Indias juhvas ohstâ pee Tairotes pilfata pee-brauze. Schinni laiwinâ atraddahs weens missionars ar divi darba beedreem, kas ar to padohmu bij nahkufchi, ta Kunga Kristus pawehleschanu peepildiht: „Gita un darrait par mahzefleem wiffus faudis.“ (Matt. 28. 19). Missionars noschdehs laiwas wirfâ un lassija teem laudim, kas juhremallâ bij sapulzejuschees, weenu stahitu no mehneschagrahmatinas preefschâ. Ar laiku til leels kauschu bars pee juhremallas sapulzejahs, ka missionars ta kauschu pulka atgahdajahs, kas weenreis pee Galilejas juhvas bij stahwejis, to debbesu mahzitaju klauhsht. Laudis til breesmigi laiwai wirfâ spee-dehs, ka laiwa drufzin no mallas bij janostumj. Kamehr winni darbojahs laiwi no mallas nohst dabbuht, fauze kahds jaunns zilweks no kauschu pulka: „Mahzitajs, woi tew irr Apustulu darb. grah-mata?“ Kinkaidis — ta fauze missionaru — winnam to grahmatu pasneede. „Mahzitajs,“ runnoja jaunellis atkal, „woi tew irr Johna Ewan-geliuma grahmata?“ — Missionars Kinkaidis winnu brihnodamees uskattija un tad jaunelli praessija: „Kur tu schahs grahmatas pasihsti?“ — Jaunellis atbildeja: „Preefsch ilga laika bij kahds sweschs mahzitajs, Judsons wahrdâ, Promes pilsehtâ, un tas mannam tehwa-tehwam schahs grahmatas ee-dewe. Tas wezzais wihrs ne spehje wairs redseht, winsch bij akls; bet winsch no tahm few likke preefschâ lassihht. Kad nu kahdu reis leels ugguns-grehls pilsehtâ notikke un ugguns-leefmas dauds mahjas aprihje, tad arri manna tehwa-tehwa mahja lihds ar tahm grahmatahm sadegge.“ Schohs wahrdus runnaht beidsis un grahmatas lassatâ eefehjis, jaunellis leelâ kauschu pulkâ pasudde. Saule bij nogahjust un stipra wehtra zehlehs, ta ka missionareem preefsch laiwas drohschala weeta uppê bij jamelle. Ta pa uppi braukdams, missionars wehl itt labbi schahs nodsihwotas deenas darbu pahrdoh-maja un labprahht wehlejahs to wezzu allu wihru at-rast, kurre dehla dehls winna grahmatas bij aisuessis. Patlabban winsch us saweem darba beedreem „Ro Schoonu“ un „Ro Saulonu“ schohs wahrdus bij

runnajs: „Mums waijag par to gahdaht, ka mehsh winnu rihtâ dabbujam redseht,“ tad nahze wezs-tehwa dehla-dehls. Winsch stahstija winneem, ar zil leelu preeku tas wezzais wihrs tahs grahmatas fanehmis, bet arridsan teize, ka firmgalwis lohti lahrojohht paschus mahzitajus runnaht, un ta-dehl winsch scho effohht suhtijis. Missionars Kinkaidis gabje sehnam ar leelu preeku lihds. Istabâ eenahzis winsch redseja, ka wezzais wihrs ar sawu pamiliju un ar saweem nahbrngeem pee ugguns-kur-ra bij noschdees un ar teem mihligi farunnajahs. Missionaru mannijis, wezzais pilns preeka palikke. Winsch tam stahstija, ka winsch pagahjuschâs deenâs to Deewa wahrdu par weenu spihdekli us sawahm kahjahm un par weenu gaischumu us saweem zesseem mahzijeesh pasiht; pateize Deewam, ka tas winna firde un prahtu gaischu darrijis, un preezajahs par to, ka winsch atkal ar weenu kristigu draugu bij warrejis fatiktees. Missionars Kinkaidis nu winnam un winna nammam to preezas wahrdu pasluddinaja un pufsohtru gaddu pehz tam, kad zits missionars schinni pilsehtâ bij, tikke kahdas dwehfeles no schi namma ta trihsweeniga Deewa wahrdâ kristitas. — Schis wezzais aklais wihrs nu gan jau senn us muhschibu irr aisgahjis. Tur wifs irr jauks un gohda pilns; winsch to Aehniau eefsch sawas gohdibas irr redsejis; tas Kungs irr winna muhschiga gaisma, un winna zeeschanas deenahm irr gals. R. U.

Studdinaschana.

Pehj pawehleschanas tabs Jelgawas aprinka waldischanas no 30ta Augusta 1860 Nr. 1489 tohy wisseem teem Krohna-Wirzawas pagasta lohzeleem, ta wihrisch-leem ka seewischleem, kas no saweem pagasteem isgahjuschi zittur dshwo, weenalga woi ar passchem jeb bes passchem, taggad no Krohna-Wirzawas pagasta teefas ussazibts, us tahdu wihst: lai winni us tam gahda, pee zittahm draudiehm peerakstitees, un lihds **2tru Webru-ara deenn 1861** tahs usnenischanas sines pee schis teefas atnejs, jo kad winni zittur ne peerakstitees, tad lai us tam faraischs, ka winni pa Zurgeem nahlamâ gaddâ taps no teefas pufses weepsesti sawos pagastos deenesu nemt. To lai nemm wehrâ. 2

Krohna-Wirzawâ tal 17ta Septembeer 1860.
(S. B.) Preefchdetajs J. Blauberg.
(Nr. 1466.) Teefas skribw. R. Bres.

W r i h w o r d e r s e h t.

No juhremallas-gubernements aualas waldischanas pufses; Collegienrath G. Blaes, Genfor. Jelgawâ, tai 4. Oktobei 1860.
No. 171.